OKY/E-PH

[Lainkohta]
10.2.2025

Lakivaliokunta

Lakivaliokunnan asiantuntijakuuleminen 6.2.2025, HE 198/2025 vp

Ehdotus muotoiluksi henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annetun lain 19 §:n uudeksi 2 momentiksi

Rikosseuraamuslaitos katsoo, että tietojen luovuttamista koskevaa 19 §:n suunniteltua uutta 2 momenttia voisi täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimusten täyttämiseksi täydentää seuraavalla tavalla (lisäykset boldattuna ja kursivoituna):

> Sen lisäksi mitä 1 momentissa säädetään, Rikosseuraamuslaitos saa salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä ja myös oma-aloitteisesti luovuttaa poliisille ***8 §:n 1 momentin 1, 2, 3, 6, 7, ja 8 kohdissa sekä 4 momentissa tarkoitetut henkilötiedot,*** jotka koskevat vangin yhteyksiä vakavaan ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen, jos tiedot ovat tarpeen vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi.

Edellä lainkohtaan lisätty luettelointi täyttäisi Rikosseuraamuslaitoksen näkemyksen mukaan perustuslakivaliokunnan käytännössä vakiintuneen vaatimuksen täsmällisyydestä ja tarkkarajaisuudesta tietojen luovuttamisesta säädettäessä siinä tapauksessa, että luovuttamisen kynnys olisi välttämättömyyden sijasta tarpeellisuusvaatimus.

Luetteloon ehdotettu 8 §:n 1 momentin 1 kohta käsittäisi tiedot vangin sijoittamisesta, eli missä vankilassa hän on. Tämä on usein keskeinen tieto poliisille siinä tilanteessa, jos vangin yhteyksistä vakavaan tai järjestäytyneeseen rikollisuuteen on tarpeen luovuttaa tietoa.

2 kohta, eli tiedot valvonnan järjestämisestä ja turvallisuuden ylläpitämisestä olisi keskeistä voida luovuttaa poliisille, koska niiden osalta on kyse nimenomaan vankilassa tehtävistä vankeja koskevista havainnoista ja tapahtumista, jotka saattavat olla poliisille tarpeen vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi.

3 kohta käsittää muun muassa vangin tilejä koskevat tiedot. Vankilassa saatetaan esimerkiksi tehdä havainto rahan välittämisestä vankitiliä hyödyntäen vangin ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen linkittyneen henkilön välillä, josta olisi tarpeen ilmoittaa poliisille.

Luettelon 6 kohta käsittää tiedot yhteyksistä Rikosseuraamuslaitoksen yksikön ulkopuolelle sekä kirjeenvaihdosta, puheluista ja sähköisestä viestinnästä vankeuslain ja tutkintavankeuslain nojalla tallennetut jäljennökset. Nämä tiedot ovat erittäin tärkeää voida luovuttaa poliisille, jos se on tarpeen vakavan tai järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi.

Osoite
Opastinsilta 12 C
00520 Helsinki

Puhelin
029 568 8500

Faksi
029 566 5440

Sähköpostiosoite
kirjaamo.rise@om.fi

Www-osoite
rikosseuraamus.fi
vankilatuote.fi

7 kohta koskee tietoja järjestysrikkomuksesta ja sen seuraamuksesta. Nämä tiedot ovat usein poliisille tarpeen; erityisesti jos järjestysrikkomukseen liittyy esimerkiksi yhteenotto eri järjestäytyneen rikollisryhmien jäsenten välillä tai jos joku vanki syyllistyy järjestysrikkomukseen järjestäytyneen rikollisuuden painostuksen tai kiristyksen johdosta.

Kohdassa 8 on kyse karkaamista tai avolaitoksesta luvatta poistumista koskevista sekä erilaisten lupaehtojen rikkomista koskevista tiedoista. Tällaiset tiedot saattavat olla poliisille tarpeellisia, jos karkaamiseen tai lupaehtojen rikkomiseen liittyy kytkös järjestäytyneeseen rikollisuuteen.

Luettelossa mainittu 8 §:n 4 momentti koskee tietoja tapahtumista tai henkilöistä, joiden voidaan olosuhteiden taikka henkilön käyttäytymisen vuoksi perustellusti arvioida olevan laitosjärjestyksen ja laitosturvallisuuden ylläpitämisen kannalta merkityksellisiä. Näihin 4 momentissa mainittuihin tietoihin voi sisältyä myös vankeuslain 16 luvun 1 a §:ssä tarkoitettuun valvontaan liittyviä tallenteita, jos ne ovat välttämättömiä laitosjärjestyksen ja laitosturvallisuuden ylläpitämiseksi. Nämä tiedot olisivat poliisille erittäin tarpeellisia vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi.

Lakimies Esa-Pekka Hänninen

Osoite
Opastinsilta 12 C
00520 Helsinki

Puhelin
029 568 8500

Faksi
029 566 5440

Sähköpostiosoite
kirjaamo.rise@om.fi

Www-osoite
rikosseuraamus.fi
vankilatuote.fi